

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Jozef Síkela
ministr

V Praze dne 12. srpna 2024

Č. j.: MPO 68165/24/41400/01000

Vážený pane Čížku,

byl jsem požádán předsedou vlády ČR, abych zareagoval na otevřený dopis spolku Realistická energetika a ekologie z 8. července 2024. Níže jsou reakce na jednotlivé body, které uvádíte ve Vašem dopise.

1. Dekarbonizační scénář z dokumentu MAF CZ 2022 a Superkritický scénář počítaný v letošním roce se liší v několika zásadních ohledech, a to zejména ve vstupních předpokladech, rozsahu sledovaného časového horizontu a rozdílná je také definice/podstata obou scénářů.

Scénáře jsou od sebe odděleny významným časovým obdobím, během kterého v energetickém sektoru došlo k celé řadě událostí a změn. Zejména se jedná o změny na úrovni evropských dat o instalovaných výkonech, spotřebě a rozvoji přenosových sítí, které potom vstupují do výpočetního modelu a zásadním způsobem ovlivňují výsledky simulací. Každý ze scénářů také vychází z jiných dat pro zdrojovou základnu ČR, kdy tzv. Superkritický scénář využívá data z novějšího dotazníkového šetření provedeného v roce 2023 společností ČEPS a zároveň byl upraven na základě individuálních jednání se zástupci provozovatelů zdrojů a těžebních společností

Scénáře od sebe odlišuje také jejich definice a účel, za kterým byly vytvořeny. Dekarbonizační scénář ukazuje vývoj české elektroenergetiky do roku 2040 v případě, že by nastala rapidní elektrifikace, za předpokladu zachování struktury ekonomiky, a současně výroba elektrické energie z uhlí byla ukončena do roku 2030. Superkritický scénář pak vyhodnocuje, zda v současných podmínkách zvládne česká elektroenergetika útlum uhelných elektráren, a to v krátkodobém výhledu pouze do roku 2030. Aktualizovaná vstupní data pro tento scénář uvažují realistický růst spotřeby s předpokladem pomalejší elektrifikace sektorů vytápění, dopravy i průmyslu. V roce 2030 dosahuje spotřeba elektřiny v ČR

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

69,5 TWh, což oproti Dekarbonizačnímu scénáři, v němž sledujeme vývoj elektroenergetiky v kontextu rozsáhlé elektrifikace, ve stejném roce činí velký rozdíl.

Srovnání Dekarbonizačního a Superkritického scénáře je tak velmi obtížné, jelikož každý scénář sleduje jiný horizont vývoje energetiky a obsahuje diametrálně odlišné vstupní předpoklady. Faktor rozdílné výše spotřeby elektřiny, makroekonomického vývoje spolu s aktualizovanými evropskými daty je však natolik zásadní, že se jím dá tento nesoulad do značné míry vysvětlit.

2. Modelové nástroje využívané konsorciem v rámci projektu SEEPIA jsou nástroje, jejichž fungování je detailně popsáno a je veřejně dostupné. Nejedná se také o jeden modelový nástroj, ale o kombinaci několika různých modelů. Model TIMES je optimalizační energetický model vyvinutý Mezinárodní energetickou agenturou a odborně oponovaný na mezinárodní úrovni. Dále je použit ekonometrický model E3ME, který dokáže modelovat širší makroekonomické dopady, a to nejenom na úrovni ČR, ale i na mezinárodní úrovni. Mikroekonomické dopady včetně distribučních dopadů jsou modelovány modelem DASMOS. Nasazení zdrojů, pokrytí spotřeby elektřiny na hodinové úrovni a celkově chod elektrizační soustavy je ověřen s pomocí modelu PLEXOS. Co se týče vstupních parametrů, tak ty byly podrobeny odborné diskusi, a to v rámci různých platforem. Uvedené tvrzení, že se „vše opírá o statistiky výroby, která zdánlivě matematicky vychází, ale nebere ohled na potřeby energetiky v nejnáročnějším zimním období“ není správné. V oblasti elektroenergetiky byly výpočty ověřeny společností ČEPS s pomocí softwarového modelu Plexos standardně využívaného pro výpočty zdrojové přiměřenosti. Ověření pokrytí uvažovaného zatížení, respektive poptávky po elektřině, bylo ověřeno na hodinové bázi, a to i s přihlédnutím k možnému odlišnému klimatickému vývoji.
3. Jak je uvedeno v prvním bodě, tak scénáře vycházejí z aktuálních dat od evropských provozovatelů přenosových soustav sdružených v ENTSO-E. Tyto informace obsahují vývoje zdrojové základny, spotřeby a kapacit přenosových sítí ve střednědobém výhledu.

Členské státy pravidelně aktualizují své energetické strategie a plány v návaznosti na vývoj v Evropě a ve světě. Oproti sběru dat pro účely ERAA 2022 ukazuje aktuální dotazníkové šetření rozsáhlé plány nárůstu výrobních kapacit, a to zdaleka nejenom v oblasti obnovitelných zdrojů. V případě Německa je například indikován nárůst instalovaného výkonu ve výši až 30 GW do roku 2040, a to bez započítání OZE. Přestože tedy Německo podle některých údajů odhaduje svou letošní bilanci jako importní, plánuje do budoucna rozsáhlé investice do rozvoje zdrojové základny a čistá pozice se může změnit. Zároveň je v úvahách

o dostupnosti elektřiny v zahraničí zapotřebí uvažovat v kontextu celé Evropy, neboť se v budoucnu očekávají přebytky elektřiny například ve Francii či Skandinávii.

Detailněji budou salda importu a exportu evropských zemí v jednotlivých cílových letech uvedena v připravovaném dokumentu MAF CZ 2023, jehož jsou pravidelnou součástí.

4. V rámci aktualizace Státní energetické koncepce ČR je definován úkol legislativního ukotvení termínu odchodu od uhlí a dále nástroj, který bude zajišťovat zdrojovou přiměřenost a bezpečnost provozu elektrizační soustavy ČR v podmínkách řízeného odchodu od uhlí, v rámci kterého by měl být mimo jiné stanoven harmonogram a postup pro ukončení využívání uhlí pro energetické účely v návaznosti na stanovení a legislativní ukotvení příslušných cílů, termínů a podmínek a připraveny nástroje k zajištění zdrojové přiměřenosti a bezpečného provozu elektrizační soustavy ČR. Již aktuálně jsou dílčí nástroje formulovány v rámci návrhu novely energetického zákona tzv. LEX OZE III.
5. Aktuálně jsou navrženy nástroje, které zavádějí povinnost ohlášení případného ukončení provozu zdroje případně možnost dočasně pověřit provozem zdroje třetí subjekt ze strany Energetického regulačního úřadu, což je institut, který je již zaveden v oblasti výroby tepla. Tato opatření nejsou přímo spojena s veřejnou podporou. V případě, že budou zaváděna opatření, která budou podmíněna veřejnou podporou bude provedena detailní kvantifikace dopadů a zároveň toto bude podléhat schválení ze strany Evropské komise. Se zástupci provozovatelů zdrojů a těžebních společností jsme v úzkém kontaktu. Právně závazná dohoda s provozovateli neexistuje, ale diskutujeme s nimi vývoj situace na energetickém trhu a jejich reakci na tento vývoj.
6. Uvedená informace je mylná, respektive nesprávná. Ministerstvo průmyslu a obchodu ani společnost ČEPS nenavrhuje a ani nepracuje na schématu zajištění zdrojové přiměřenosti s využitím zařízení schopných tzv. startu ze studena, respektive startu z beznapěťového stavu. ČEPS nyní připravuje službu zajišťující schopnost obnovy soustavy pro zajištění obnovení dodávek elektřiny v elektrizační soustavě ČR po poruše typu blackout, která bude technologicky neutrální a bude se jí moci zúčastnit jakýkoli subjekt, respektive zdroj, který splní předem definované podmínky. Cílem této služby je však obnovení dodávek elektřiny, ne zajištění zdrojové přiměřenosti.
7. Rovnováhu mezi výrobou a spotřebou elektřiny je nezbytné vyrovnávat v rámci extrémně krátkého časového intervalu, v podstatě tedy okamžitě. Při vyrovnávání těchto rozdílů není rozlišováno, kdo rozdíl způsobil. Cílem je elektrizační soustavu ČR vyrovnat a zajistit tak její bezpečný a spolehlivý provoz pro

všechny její uživatele. V ČR jsou náklady na rezervaci výkonu, používaném pro vyrovnávání rozdílu mezi výrobou a spotřebou elektřiny, hrazeny v rámci regulované složky, konkrétně v rámci platby za systémové služby. Platbu tedy hradí každý spotřebitel elektřiny. Výši platby určuje Energetický regulační úřad pro každý rok. Výše plateb je odrazem trhu a nákladů, za které ČEPS rezervaci výkonu nakupuje.

8. Vláda ČR, respektive její odborný aparát, si je plně vědom role uhlí v rámci soustav zásobování teplem. Dopady možného odstavení kondenzační výroby elektřiny z uhelných zdrojů na ekonomiku těžby uhelných lomů máme detailně zmapovány. Jsme v aktivním kontaktu se zástupci všech hnědouhelných společností provádějících těžbu na území ČR, se kterými jsme dopady na ekonomiku, respektive provoz, hnědouhelných lomů v návaznosti na ukončení provozu systémových zdrojů vyrábějících elektřinu detailně diskutovali. I při útlumu systémových zdrojů budou dodávky pro teplárny zajištěny.
9. Veřejnost s touto problematikou byla seznámena v rámci samotné tiskové konferenci po jednání vlády, ale mimo jiné také v rámci tiskové zprávy, která je zveřejněna na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Výpočty byly provedeny společností ČEPS, která disponuje robustní modelovou a znalostní základnou.
10. Státní energetická koncepce ČR a Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu byly předloženy na jednání vlády dne 17. července 2024. Schválení těchto dokumentů však bylo odloženo a dle našich předpokladů by mělo dojít k dalšímu projednání v průběhu srpna. Bezprostředně po schválení vládou ČR budou tedy dokumenty publikovány a Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu bude předán Evropské komisi. Hodnocení výrobní přiměřenosti „MAF CZ 2023“ by mělo být zveřejněno v druhé polovině tohoto roku. Došlo k dílčímu posunu termínu zveřejnění z důvodu toho, aby došlo ke sjednocení s aktuálně schvalovanými strategickými dokumenty. Jedním ze scénářů MAF CZ 2023 bude scénář odpovídající finální verzi Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu, a hodnocení tak nemůže být publikováno před schválením finální podoby tohoto dokumentu.

Vážený pan
Ing. Jaroslav Čížek
předseda
Realistická energetika a ekologie, z.s.
Plovdivská 3264/6 Modřany
143 00 Praha 4

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU